

Rijksdienst voor Ondernemend
Nederland

Snelle start

Energiemanagement voor het MKB

In opdracht van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat

*>> Duurzaam, Agrarisch, Innovatief
en Internationaal Ondernemen*

HANDREIKING

Energiemanagement voor het MKB

Snelle start voor inzicht en slimme keuzes
naar een toekomstvaste energievoorziening

Verkorte versie | [Download de volledige handreiking voor meer informatie](#)

Energiemanagement

Herken je dit?

“De salderingsregeling verdwijnt. Wat nu met mijn zonnepanelen?”

Terugleveren levert straks minder op. Is een batterij slim, of zijn er andere manieren om meer van je opwek zelf te gebruiken?

“Mijn aansluiting zit vol. Ik kan niet uitbreiden.”

Laadpalen, machines of een warmtepomp erbij, maar het net laat het niet toe. Wat zijn je opties als verzwaren niet kan?

“Ik wil besparen op mijn energieverbruik en kosten.”

Besparen door meer inzicht in je energiegebruik en sturen wanneer je energie gebruikt, liefst op momenten met goedkope stroom.

“Er is netcongestie in mijn buurt. Wanneer kan ik wél verzwaren?”

De wachttijden lopen op. Maar er zijn manieren om je bedrijf toekomstbestendig te maken, ook zonder directe verzwaring.

Doorloop het stappenplan...

1

Verandert je energiesituatie?

2

Past je energiegebruik straks binnen je aansluiting?

3

Wat zijn je knelpunten en mogelijke oplossingen?

4

Wat voor energiemangement heb ik nodig?

5

Welke vragen stel je aan leveranciers?

6

Hoe zorg je dat het werkt en blijft werken?

...en weet hoe energiemangement je helpt

Na 10 minuten weet je:

- ✓ Of je energiesituatie nu of straks een knelpunt geeft
- ✓ Of een batterij, EMS of andere oplossing past bij jouw situatie
- ✓ Welke vragen je aan leveranciers moet stellen
- ✓ Of je situatie eenvoudig is of om professionele hulp vraagt

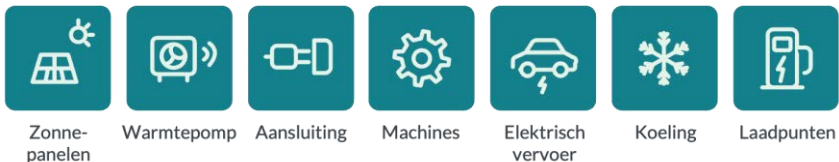
En je kunt direct aan de slag met:

- ✓ Data verzamelen via je slimme meter
- ✓ Toekomstplannen (1-3 jaar) in beeld brengen
- ✓ Knelpunten benoemen voor een gesprek met je installateur
- ✓ Een weloverwogen keuze maken, zonder te vroeg te investeren

Stappenplan

1 Verandert je energiesituatie?

Groei, verduurzaming, nieuwe apparatuur en regelgeving kunnen je energiegebruik veranderen. Denk bijvoorbeeld aan elektrisch vervoer, verwarming, koeling, machines, zonnepanelen of batterijen. Breng daarom eerst in beeld wat er de komende jaren in of rond je bedrijf verandert.

Snelle check

- Ga je groeien, verduurzamen of nieuwe apparatuur plaatsen?
- Wordt elektriciteit belangrijker voor je bedrijfsprocessen?
- Krijg je te maken met nieuwe regels of eisen?

Volgende stap

Alles duidelijk?
Situatie verder uitwerken?
Meer achtergrond?

Ga naar Stap 2

Download het volledige document

2 Past je energiegebruik binnen je aansluiting?

Voor je aansluiting telt niet alleen hoeveel elektriciteit je gebruikt, maar vooral hoeveel vermogen je op hetzelfde moment vraagt. Kijk daarom naar je huidige pieken én naar veranderingen in de komende één tot drie jaar.

kW

Met kW wordt het elektrisch vermogen aangegeven, vergelijk het met hoe hard het water uit je kraan stroomt.

kWh

Met kWh wordt de hoeveelheid energie bedoeld, vergelijk het met hoeveel water er in een maatbeker zit.

Snelle check

- Ken je de grootte en grenzen van je aansluiting?
- Weet je wanneer de hoogste vermogenspieken ontstaan?
- Passen je plannen voor de komende jaren binnen de aansluiting?

Volgende stap

Alles duidelijk?
Aansluiting en pieken onderzoeken?
Begrippen zoals kW en kWh?

Ga naar Stap 3

Download het volledige document

Stappenplan

3 Wat zijn je knelpunten en mogelijke oplossingen?

Een knelpunt kan gaan over capaciteit, kosten, teruglevering, ontbrekende gegevens of onduidelijke verantwoordelijkheden. Bepaal eerst wat het probleem is voordat je naar een technische oplossing of investering zoekt.

Snelle check

- Verwacht je problemen met pieken, kosten of teruglevering?
- Heb je voldoende informatie om knelpunten en oplossingen te bepalen?
- Ben je afhankelijk van een verhuurder, VvE, netbeheerder of leverancier?

Volgende stap

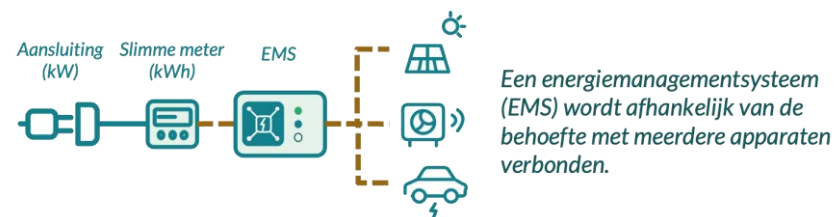
Noodzaak energiemangement duidelijk?
Knelpunten verder onderzoeken?
Meer over knelpunten en oplossingen?

Ga naar Stap 4

Download het volledige document

4 Welk type energiemanagementsysteem is nodig?

Energiemanagement kan variëren van inzicht in verbruik tot automatische aansturing van apparaten. Wat nodig is, hangt af van je aansluiting, bedrijfsprocessen en toekomstplannen. Begin bij het probleem dat je wilt oplossen, niet bij een systeem of product.

Snelle check

- Is meten voldoende of moet je ook actief sturen?
- Moeten meerdere apparaten op elkaar worden afgestemd?
- Zijn er processen die altijd voorrang moeten krijgen?

Volgende stap

Invulling van energiemangement duidelijk?
Passende aanpak bepalen?
Meer over energiemangement?

Ga naar Stap 5

Download het volledige document

Stappenplan

5 Welke eisen stel je aan leveranciers?

Een apparaat of systeem moet passen bij je aansluiting, bedrijfsvoering en toekomstplannen. Maak daarom vooraf duidelijk wat de oplossing moet kunnen en hoe deze wordt gekoppeld, beheerd en uitgebreid.

	Offerte A	Offerte B
• Functionaliteit	✓	✓
• Aannames over aansluiting en pieken	✓	✗
• Welke data, en exporteerbaar?	✓	✓
• Beheer, service en storingsen	✗	✓
• Werking bij internetuitval	✓	✗
• Ruimte voor uitbreiding	✗	✓

Snelle check

- Zijn de benodigde functionaliteit en alle andere eisen goed beschreven?
- Houd je toegang tot je eigen gegevens?
- Zijn beheer, service, storingsen en uitbreiding geregeld?

Volgende stap

Klaar om leveranciers te benaderen?
Eisenpakket verder uitwerken?
Meer weten over specificaties?

Ga naar Stap 6

Download het volledige document

6 Hoe zorg je dat het blijft werken?

Een oplossing moet bij oplevering worden getest en daarna worden beheerd. Leg vast wie verantwoordelijk is voor instellingen, meldingen, onderhoud en aanpassingen wanneer je bedrijf of energiegebruik verandert.

Snelle check

- Wordt getest of de oplossing doet wat is afgesproken?
- Is duidelijk wie het systeem beheert en storingsen opvolgt?
- Wordt de oplossing periodiek gecontroleerd en aangepast?

Volgende stap

Snelle check afgerond?
Implementeren en borgen?
Beheer en acceptatietesten vastleggen?

Bepaal je volgende stap!

Download het volledige document

Wanneer hulp inschakelen?

Loop je vast in deze stappen,
neem dan contact op met een
adviseur of installateur.

Nu geen tijd?

Begin met opslaan van slimme-
metergegevens zodat je het in
de toekomst kan gebruiken.

Dit is een publicatie van:

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland
Graadt van Roggenweg 200, 3531 AH Utrecht
Postbus 8242, 3503 RE Utrecht
T +31 (0) 88 042 42 42
[Contact](#)
www.rvo.nl

Deze publicatie is tot stand gekomen in opdracht van het Ministerie van
Economische Zaken en Klimaat.

© Rijksdienst voor Ondernemend Nederland | juli 2026

Publicatienummer: RVO160-2026/RP-DUZA

De Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) stimuleert duurzaam,
agrarisch, innovatief en internationaal ondernemen. Met subsidies, het vinden
van zakenpartners, kennis en het voldoen aan wet- en regelgeving. RVO werkt
in opdracht van ministeries en de Europese Unie.

RVO is een onderdeel van het ministerie van Economische Zaken en Klimaat.